

CRJM – Centrul de Resurse Juridice din Moldova

Judecători, procurori și avocați apreciază funcționarea justiției, susțin inițiativele de reformare a acesteia și confirmă existența corupției în sistem

mihaela cibotaru · Wednesday, December 16th, 2020

Pe parcursul ultimilor cinci ani percepția judecătorilor, procurorilor și avocaților privind impactul reformelor lansate în 2011 și privind calitatea actului justiției nu s-a schimbat semnificativ, deși pe marginea unor subiecte opiniile diferă considerabil, arată rezultatele unui sondaj efectuat între judecători, procurori și avocați în octombrie-decembrie 2020, realizat de Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) în octombrie-decembrie 2020.

Astfel, aproximativ 2/3 din judecători, mai mult de jumătate dintre procurori și aproape jumătate din avocați consideră că reformele lansate în anul 2011 au avut un impact pozitiv asupra sistemului judecătoresc și 83% dintre judecători, 59% dintre procurori și doar 35% dintre avocați au fost de acord că în prezent calitatea actului de justiție este mai bună decât acum cinci ani.

Privitor la independența judecătorilor, 83% dintre judecători și doar 22% dintre avocați au răspuns afirmativ. Totodată, 60% din procurori au susținut afirmația privitor la independența procurorilor în anul 2020, iar 39% dintre procurori nu au fost de acord cu aceasta.

Evaluarea externă a profesionalismului și integrității judecătorilor și procurorilor de către o comisie independentă este susținută de 21% din judecători și 25% dintre procurori. 54% de judecători și procurori nu susțin inițiativa. Totuși, fiecare al patrulea judecător și al cincilea procuror are o atitudine neutră față de această reformă.

83% dintre judecători și 61% dintre procurori consideră că soluțiile judecătorilor sunt adoptate fără influențe din exterior, afirmația susținută de doar 25% dintre avocați. Aceeași întrebare despre soluțiile procurorilor a fost susținută de doar 49% dintre judecători și 24% dintre avocați și de 75% dintre procurori. Aceste cifre sugerează o neîncredere vădită a avocaților în independența reală a judecătorilor și procurorilor și o încredere moderată a judecătorilor în independența procurorilor. Respondenții care nu sunt de acord că soluțiile judecătorilor sunt echitabile și adoptate fără influențe din exterior, consideră că deciziile judecătorilor sunt influențate cel mai frecvent de către politicieni și cel mai rar de către polițiști.

Încrederea în justiție în anul 2020 este la același nivel scăzut ca și în anul 2011, când a început reforma în justiție. 72% dintre judecători, 73% dintre procurori și 68% din avocați consideră că încrederea joasă în justiție este determinată de atacurile politicianilor în adresa justiției. 40% din judecători consideră că unii dintre colegii lor iau decizii la comandă politică, ceea ce afectează

încrederea în întregul sistem – opinie susținută de 68% dintre procurori și 80% dintre avocați.

Doar 67% dintre judecători, 70% dintre procurori și 33% dintre avocați consideră că Convenția Europeană pentru Drepturile Omului este respectată în sistemul de justiție din Republica Moldova.

Activitatea CSM și, respectiv, a CSP, este considerată transparentă de către 60% dintre judecători și 76% dintre procurori. Doar 46% dintre judecători consideră hotărârile CSM bine motivate și 77% dintre procurori consideră hotărârile CSP bine motivate. Doar 30% dintre judecători și 47% dintre procurori consideră că CSM și, respectiv, CSP asigură independența judecătorilor/procurorilor.

68% dintre judecători au declarat că procedura de numire a judecătorilor se bazează pe merit și 48% – că promovarea judecătorilor se bazează pe merit. 71% dintre procurori au declarat că numirea procurorilor se bazează pe merit și 57% – că promovarea procurorilor se bazează pe merit. Doar 31% dintre judecători și 14% dintre avocați consideră că sistemul de atragere la răspundere disciplinară a judecătorilor este adecvat și numai 26% dintre procurori au fost de acord că sistemul de tragere la răspundere disciplinară a procurorilor este adecvat. 56% dintre avocați au fost de acord cu afirmația că în ultimii patru ani activitatea Consiliului Uniunii Avocaților a fost transparentă.

Privitor la percepția lor cu privire la nivelul corupției în țară, 12% dintre judecători, 9% dintre procurori și 6% dintre avocați au declarat că în Republica Moldova nu există corupție, iar 28% dintre judecători, 43% dintre procurori și 74% dintre avocați – că în Moldova există multă corupție.

20% dintre judecători, 8% dintre procurori și 8% dintre avocați consideră că în sectorul justiției fenomenul corupției nu există. 49% dintre judecători, 46% din procurori și 27% dintre avocați au considerat că corupția a scăzut față de anul 2011, în timp ce 22% din judecători, 40% dintre procurori și 61% dintre avocați consideră că în această perioadă corupția în justiție a rămas la același nivel sau a crescut. Rezultatele sondajului confirmă că profesiile juridice în general recunosc existența fenomenului corupției în sistemul de justiție, însă preferă să creadă că corupția este răspândită mai larg în alte profesii decât în cea din care fac parte. Fiind întrebați despre care sunt cele mai corupte instanțe, reprezentanții celor trei profesii au numit: în sistemul judecătoresc – curțile de apel, în sistemul procuraturii – Procuratura Anticorupție, în domeniul de autoadministrare – spre CSM, iar în avocatură – Comisia de licențiere a profesiei de avocat. Fiind întrebați despre cauzele corupției, toate cele trei profesii au indicat printre principalele motive neatrăgerea la răspundere a corupților, lipsa de transparență a organelor de conducere și autoadministrare, deficiențele în sistemul de promovare în funcție și salariile mici.

Răspunsurile la principalele întrebări ale sondajului au fost comparate cu cele dintr-un sondaj similar efectuat în anul 2015, și cu rezultatele unui sondaj efectuat în anul 2018 în rândul avocaților.

Sondajul „Percepția judecătorilor, procurorilor și avocaților privind reforma în justiție și combaterea corupției” a fost realizat de Centrul de Investigații Sociologice și Marketing „CBS-RESEARCH” la solicitarea CRJM, în cadrul proiectului „Susținerea eforturilor de integritate și anticorupție prin monitorizare activă de către societatea civilă în Moldova” implementat de Centrul de Resurse Juridice din Moldova cu sprijinul financiar al Departamentului de Stat al SUA prin intermediul Biroului Internațional pentru Justiție Penală și Aplicarea Legii al Ambasadei

SUA în Republica Moldova.

Chestionarele pentru judecatori, procurori și avocați pot fi descărcate după cum urmează:

Chestionar judecatori (română, rus)

Chestionar procurori (română, rus)

Chestionar avocați (română, rus)

Sumarul Sondajului în limba engleză poate fi descărcat [aici](#), iar în limba rusă – [aici](#).

Înregistrarea evenimentului de prezentare a rezultatelor sondajului este [disponibilă aici](#).

This entry was posted on Wednesday, December 16th, 2020 at 12:42 pm and is filed under [Noutăți](#).
You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.